

Nr 69.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensioner åt f. d. kontrollörerna vid sockerbeskattningen C. M. Lundgren, H. J. Sjöstedt och S. Nilsson; given Stockholms slott den 4 februari 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragaude departementschefen hemställt.

GUSTAF.

H. S. Tamm.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 februari 1921.

Närvarande:

Statsministern friherre DE GEER, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM. BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, TAMM, HANSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Tamm anförde härefter:

1:o)

Med skrivelse den 8 september 1920 har kontrollstyrelsen överlämnat särskilda till Kungl. Maj:t ställda skrivelser, däri dåvarande kontrollörerna Carl Martin Lundgren och Henrik Julius Sjöstedt anhållit om pension såsom kontrollörer vid sockerbeskattningen.

Pension åt f. d. socker-kontrollörerna C. M. Lundgren och H. J. Sjöstedt.

Till stöd för sin ansökan har Lundgren meddelat, att han, som fyllde 70 år den 24 november 1920 och således från och med den 1 januari 1921 nödgades avgå från sin kontrollörsbefattning, varit anställd

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 1 saml. 59 häft. (Nr 69.)

såsom kontrollör vid sockerraffinaderi sedan den 2 oktober 1906, samt att han, som icke åtnjöte någon pension, på grund av ålder och sjuklighet ej ägde möjlighet att, sedan han lämnat sin kontrollörstjänst, skaffa sig annan inkomst.

Vid Lundgrens ansökan har fogats intyg, utvisande att Lundgren icke hade annan inkomst än den han kunde hava såsom kontrollör.

Sjöstedt, som under vissa tillverkningsår jämväl innehåft förordnande såsom förste kontrollör vid råsockerbruk, har, enligt vad som framgår av de vid hans ansökning fogade handlingar, tillträtt befattning såsom kontrollör vid raffinaderi den 2 oktober 1906 samt har, efter den 4 juli 1920 uppnådda 70 år, lämnat sin kontrollörstjänst med den 30 september 1920.

Av ett vid Sjösteds ansökning fogat intyg inhämtas, att Sjöstedt icke äger någon förmögenhet.

Kontrollstyrelsen, som till fullständigande av ingivna handlingar överlämnat en för vardera av de båda sökandena upprättad sammanställning rörande deras tjänstgöring vid sockerkontrollen, anför i sin nyssnämnda skrivelse den 8 september 1920 för egen del följande:

Kontrollstyrelsen.

»Av dessa sammanställningar framgår för tiden intill den 1 augusti 1920, då nytt tillverkningsår började, att Lundgrens tjänstgöring endast under tillverkningsåren 1917—1918 och 1919—1920 understigit nio månader samt att Sjösteds tjänstgöring, inberäknad inkallelsetiden såsom förste kontrollör, varje år uppgått till minst nio månader.

Med tillämpning av de grunder för pensionering av kontrollörer vid sockerraffinaderierna, som tjänat till ledning för propositionen den 27 februari 1920 (nr 152) vid framställning till riksdagen om beviljande av pension åt sockerkontrollören N. Andersson — vilken framställning blivit av riksdagen bifallen — skulle pension för vardera av sökandena beräknas på sätt angives i särskild kolumn vid ovanberörda sammanställningar och sålunda efter tjänsteårens antal och omfattning intill den 1 augusti 1920 böra upptagas, för Lundgren till 800 kronor och för Sjöstedt till 840 kronor.

Enligt från sockerraffinaderiet i Landskrona för löpande tillverkningsår (1 augusti 1920—31 juli 1921) upprättat arbetsschema fortgår Lundgrens tjänstgöring till den 1 januari 1921, under det Sjösteds upphör med den 30 september 1920. Hänsyn till denna ytterligare tjänstgöring för sökandena torde ej böra tagas i annan mån än att angivna data bliva utgångspunkter för pensionernas tillträdande.

Kontrollstyrelsen får alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen, att sökandena må under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten, Carl Martin Lundgren från och med den 1 januari 1921 med 800 kronor och Henrik Julius Sjöstedt från och med den 1 oktober 1920 med 840 kronor.»

Statskontoret.

I infordrat utlåtande den 14 september 1920 anför statskontoret följande:

»Jämte meddelande att enligt vad statskontoret inhämtat kontrollören H. J. Sjöstedt, vilken i bilagorna till ansökningen kallas jägmästare eller f. d. jägmästare, i yngre år visserligen varit i skogsstatens tjänst, men lämnat denna redan år 1892 utan att hava vunnit befordran till ordinarie tjänst, samt att han alltså icke för sin anställning vid skogsstaten är i åtnjutande av någon pension av statsmedel, får statskontoret på grund av vad handlingarna innehålla och med stöd av det i ärendet åberopade precedensfallet tillstyrka bifall till förevarande ansökningar på sätt kontrollstyrelsen föreslagit».

I proposition nr 208 till 1919 års lagtima riksdag med förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker m. m. föreslog Kungl. Maj:t, bland annat, att riksdagen måtte godkänna vissa grunder för pensionering av förste kontrollörer och kontrollörer vid sockerraffinaderierna att gälla tillsvidare intill dess annorlunda kunde vara bestämt.

Departement-
chefen.

Enligt dessa grunder skulle förste kontrollör eller kontrollör, som uppnått en ålder av minst 67 år och räknade minst tio tjänstår vid kontrollen över sockertillverkningen, vara berättigad att från och med månaden näst efter den, då hans anställning vid kontrollen upphörde, komma i åtnjutande av pension, och skulle pensionens belopp avpassas efter tjänstårens antal och tjänstgöringens beskaffenhet på det sätt, att för varje tjänstår såsom förste kontrollör tillgodoräknades ett belopp av 90 kronor och för varje tjänstår såsom kontrollör ett belopp av 60 kronor. Vidare skulle enligt berörda av Kungl. Maj:t föreslagna grunder varje år, varunder vederbörande innehaft förordnande såsom förste kontrollör eller kontrollör, räknas såsom helt tjänstår, under förutsättning att tjänstgöringen efter inkallelse omfattat minst nio månader av året, varemot, därest tjänstgöringen omfattat mindre del av året än nyss sagts, endast den tid, varunder tjänstgöring verkligen ägt rum, finge tillgodoräknas såsom tjänstetid för pension.

Ifrågavarande proposition blev i nu berörda del icke av riksdagen bifallen. I skrivelse nr 132 uttalade 1919 års lagtima riksdag beträffande pensionering av förste kontrollörer och kontrollörer vid sockerraffinaderierna, bland annat, dels att denna fråga lämpligen borde upptagas i samband med den på Kungl. Maj:ts prövning beroende undersökningen om beredande av pension åt vissa icke ordinarie innehavare av statstjänst, dels ock att de äldre kontrollörerna i allmänhet utgjordes av militärer, vilka redan åtnjöte pension av allmänna medel, varför det individuella behovet av pension här icke vore så ömmande, som det i första hand kunde förefalla.

Såsom framgår av det utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, som finnes fogat vid den till 1920 års riksdag avlåtna, av riks-

dagen bifallna proposition (nr 152) angående pension åt, bland andra, f. d. kontrollören vid sockerbeskattningen N. Andersson, yttrade dåvarande chefen för finansdepartementet, att han ansåge ovannämnda av riksdagen intagna ståndpunkt i fråga om pensionering av förste kontrollörer och kontrollörer vid sockerraffinaderierna icke utgöra hinder för att i då förevarande fall göra framställning om pension åt Andersson. Vad som sålunda yttrades, när det gällde att bereda f. d. kontrollören Andersson pension, torde äga giltighet även i nu föreliggande fall. Ingen av de båda sökandena tillhör den av riksdagen särskilt omfördälda kategori av kontrollörer, som till följd av förutvarande anställning i statstjänst redan erhållit pension av statsmedel. Med hänsyn jämväl till sökandenas ekonomiska omständigheter synes mig billigt, att pensioner beredas sökandena.

Med tillämpning av ovan åberopade grunder för pensionering av kontrollörer vid sockerraffinaderierna skulle, enligt av kontrollstyrelsen verkställd uträkning, pension för vardera av sökandena med ledning av tjänsteårens antal och omfattning intill den 1 augusti 1920, då nytt tillverkningsår började, böra upptagas för Lundgren till 800 kronor och för Sjöstedt till 840 kronor.

I likhet med kontrollstyrelsen anser jag, att hänsyn till sökandenas ytterligare tjänstgöring såsom sockerkontrollörer efter den 1 augusti 1920 icke bör tagas för beräkning av pensionernas belopp.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förutvarande kontrollörerna vid sockerbeskattningen Carl Martin Lundgren och Henrik Julius Sjöstedt må under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten, Lundgren från och med den 1 januari 1921 med 800 kronor och Sjöstedt från och med den 1 oktober 1920 med 840 kronor årligen.

2:o)

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift, som den 31 augusti 1920 inkommit till finansdepartementet, har f. d. kontrollören Sven Nilsson anhållit om pension såsom kontrollör vid sockerbeskattningen.

Till stöd för sin ansökan framhåller Nilsson, att han, som den 17 maj 1918 fyllde 70 år, oavbrutet under 12 år eller från och med den 1 september 1906 till och med den 12 september 1918 tjänstgjort såsom kontrollör vid sockerraffinaderiet i Lidköping, samt att han och hans hustru levde i bekymmersamma ekonomiska förhållanden.

Kontrollstyrelsen, som den 14 september 1920 avgivit infordrat utlåtande i ärendet, meddelar, att Nilssons tjänstgöring under de tolv tillverkningsåren 1906—1918 intet år understigit nio månader. Under framhållande därjämte, att det vore styrkt, att sökanden levde i trånga ekonomiska förhållanden, fortsätter kontrollstyrelsen:

Kontroll-
styrelsen.

»Med tillämpning av de grunder för pensionering av kontrollörer vid socker- raffinaderierna, som tjänat till ledning för propositionen den 27 februari 1920 (nr 152) vid framställning till riksdagen om beviljande av pension för sockerkontrollören N. Andersson — vilken proposition blivit av riksdagen bifallen — skulle pension för sökanden beräknas för tolv år à 60 kronor till 720 kronor. Tidpunkten för densammas tillträdande torde lämpligen böra sättas till den 1 augusti 1920.

Kontrollstyrelsen får alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen, att sökanden må under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten från och med den 1 augusti 1920 med ett belopp av 720 kronor årligen.»

Statskontoret har i infordrat utlåtande av den 18 september 1920 på grund av vad handlingarna innehålla och med stöd av det i ärendet åberopade precedensfallet tillstyrkt bifall till ansökningen på sätt kontrollstyrelsen föreslagit.

Statskontoret.

Under åberopande av vad jag under nästföregående punkt anför i fråga om beredande av pension åt f. d. sockerkontrollörerna Lundgren och Sjöstedt tillstyrker jag, att pension jämväl beredes f. d. kontrollören Nilsson. I fråga om pensionens belopp och tiden för dess tillträdande ansluter jag mig till vad kontrollstyrelsen föreslagit; och hemställer jag förty, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departements-
chefen.

att förutvarande kontrollören vid sockerbeskattningen Sven Nilsson må från och med den 1 augusti 1920 under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 720 kronor årligen.

Vad föredragande departementschefen under 1:o och 2:o här ovan hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Martin Philipson.